



PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	23.09.2026, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	ringkonnaprokurör Ilona Litvinova
Ametiasutuse nimi:	Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	26230250024
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 423 lg 1
Kahtlustatava nimi (isikukood):	Xx (xx)
Kuriteo toimepanemise aeg:	05.05.2026

Põhja Ringkonnaprokuratuuri menetluses on kriminaalasi nr 26230250024, mille esemeks on Xxe poolne ettevaatamatusel liiklusnõuete rikkumine, millega on inimesele tekitatud raske tervisekahjustus.

Kriminaalmenetluse käigus esitati Xxele KarS § 423 lg 1 järgi kahtlustus, mille sisu on järgmine.

05.05.2026 kella 08:50 ajal juhtis Xx Harjumaal Tallinnas xx tänaval mootorsõidukit BMW, reg.märk xx. Liikudes xx tänava poolt xx tänava suunas, ei täitnud Xx xx tänavaga ristumiskohas liiklusemärgi 221 „Anna teed“ nõudeid ning sõitis ristmikule välja ja seal ette elektrilisel tõukerattal Nanrobot D4+ paremalt vasakule ehk xx tänava poolt xx tänava suunas liikunud xx (xx, xx). Kokkupõrke tagajärjel sai Xx raskest tervisekahjustused.

Eespool kirjeldatud tegevusega rikkus Xx ettevaatamatusel järgmisi liikluseaduse (edaspidi ka LS) sätteid:

- LS § 14 lg 2, mille kohaselt peab iga liikleja, liikluse korraldaja ja muu isik järgima liiklusalaste õigusaktide nõudeid, olema liikluses hoolikas ja ettevaatlik ning tagama liikluse sujuvuse, et vältida ohtu ja kahju tekitamist;
- LS § 16 lg 1, mille kohaselt peab liikleja olema viisakas ja arvestama teiste liiklejatega ning oma käitumises hoiduma kõigest, mis võib takistada liiklust, ohustada või kahjustada inimesi, vara või keskkonda;
- LS § 56 lg 1, mille kohaselt ristmikule lähenedes peab juht olema eriti tähelepanelik ja arvestama ristmiku liiklusoludega. Juht peab sõitma sellise kiirusega, et tal on vajaduse korral võimalik sõiduk seisma jätta ja anda teed eesõigust omavale liiklejale;
- LS § 17 lg 1, mille kohaselt peab juht tee andmisel juhinduma liikluskorraldusvahendite nõuetest ja reguleerija märguannetest, ning majadus- ja kommunikatsiooniministri määruse nr 12 (vastu võetud 22.02.2011) „Liiklusmärkide ja teemärgiste tähendused ning nõuded fooridele“ § 7 p 3 – eesõigusmärk 221 „Anna teed“ kohustab juhti andma teed lõikuval teel.

Seega pani Xx toime mootorsõiduki juhi poolt liiklusnõuete rikkumise ettevaatamatusel, millega on inimesele tekitatud raske tervisekahjustus, s.o KarS § 423 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo.

Prokurör, tutvunud kriminaalasja materjalidega, jõudis seisukohale, et kahtlustatava suhtes on võimalik kriminaalmenetlus lõpetada KrMS § 202 alusel, kuna tema süü KarS § 423 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises ei ole suur ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.

KrMS § 202 lg 1 sätestab, et kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või on võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, võib prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse lõpetaks. Sama paragrahvi lõike 7 kohaselt, kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib kriminaalmenetluse lõpetada ja kohustused määrata prokuratuur.

Prokurör leiab, et kahtlustatavale ette heidetud tegu on kohtueelse menetluse käigus kogutud tõenditega leidnud täielikku tõendamist, on õigesti kvalifitseeritud ning kahtlustatav on selle toimepanemises süüdi.

Samas on prokuröri hinnangul kriminaalasjas ilmnenu asjaolud, millest tulenevalt ei ole kahtlustatava süü suur ja avalik menetlushuvi tema karistamiseks puudub.

Kahtlustatavale inkrimineeritud kuritegu on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära. Käsitleva paragrahvi sanktsioon näeb ette rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistuse. Sellised suhteliselt madalad karistumäärad näitavad, et antud juhul on tegemist seadusandja silmis kergemaliigilise kuriteoga ning seega on väiksem ka selle kuriteo toime pannud isiku süü. Vaadeldav tegu on toime pandud ettevaatamatusest, mis tähendab, et kahtlustatav ei ole liiklusseaduse nõudeid rikkunud tahtlikult, kuid hoolika käitumise korral oleks ta saanud liiklusõnnetuse ja raske tagajärje saabumise ära hoida. Ettevaatamatu teo ebaõigussisu on võrreldes tahtliku teoga väiksem ning ohtlikkus madalam, mistõttu on väiksem ka selle toime pannud isiku süü.

26.06.2026 toimunud kahtlustatavana ülekuulamisel avaldas Xx sügavat kahetsust liiklusõnnetuse toimumise pärast. 23.09.2026 kriminaalmenetluse lõpetamise vormistamisel, suheldes prokuröri vahetult, väljendas kahtlustatav samuti kahetsust selle üle, et ei olnud piisavalt hoolikas ja tähelepanelik ning selle tagajärjel sai kannatanu liiklusõnnetuses tõsiselt vigi. Seega esineb antud asjas kahtlustatava puhtsüdamlik kahetsus, mis on KarS § 57 lg 1 p 3 kohaselt karistust kergendav asjaolu, mis vähendab kahtlustatava süüd.

Kannatanu Xxile tekitatud mittevaralise kahju hüvitas kindlustusselts ning tema ei soovinud kriminaalmenetluses tsiviilhagi esitada. Ülekuulamisel avaldas kannatanu, et temal ei ole kahtlustatava suhtes halbu mõtteid ega tundeid ning kahtlustatava karistamist tema ei soovi. Kannatanule on prokuröri poolt selgitatud KrMS § 202 järgse kriminaalmenetluse lõpetamise olemus ning tema on sellest aru saanud.

Kahtlustatav on varem kriminaalkorras karistamata, samuti ei olnud varasemalt tema suhtes otstarbekuse tõttu lõpetatud kriminaalmenetlusi. Pärast juhtunut ei ole kahtlustatava suhtes muid uusi kriminaalmenetlusi alustatud ning tema varasem karistus väärteo korras on kantud arhiivi. Seega puudub eripreventiivne vajadus kahtlustatavat kriminaalkorras karistada, kuna ei ole põhjust arvata, et karistamisest loobumine võib tingida uute liiklusalaste süütegude toimepanemist tema poolt. Prokuröri hinnangul on karistuse eesmärgid saavutatavad kohustuste panemisega kriminaalmenetluse lõpetamisel.

Prokurör leiab, et kahtlustatava kriminaalkorras karistamine ei ole põhjendatud ka üldpreventiivsetel eesmärkidel. Käesoleva kriminaalmenetluse lõpetamine ei mõjuta negatiivselt ühiskonna usku õiguse kehtivusse. Riik on isiku käitumisele üheseltmõistetavalt reageerinud. Seega ei saada käesoleva kriminaalasja menetluse lõpetamine ühiskonnale õiguse kehtivuse osas mingeid negatiivseid signaale.

Kahtlustatav on nõus hüvitama kriminaalmenetluse kulud, nimelt isiku kohtuarstliku ekspertiisi maksumuse 155 eurot, samuti elektrilise tõukeratta Nanrobot D4+ teiselalduskulud.

Karistusõiguslikud sanktsioonid peavad säilitama oma *ultima ratio* iseloomu ehk jääma isiku käitumise suunamisel riigi viimaseks vahendiks. Karistust kohaldatakse üksnes siis, kui selle järele on tungiv vajadus ning muudest vahenditest ei piisa.

Antud juhul leiab prokurör, et üld- ega eripreventiivsetest vajadustest lähtuvalt ei ole kahtlustatava suhtes kriminaalmenetluse jätkamine ega tema karistamine vajalik, vaid edaspidise õiguskuulekuse tagamiseks piisab kahtlustatava suhtes KrMS § 202 lg 2 sätestatud kohustuste kohaldamisest. Seega puudub kahtlustatava suhtes kriminaalmenetluse jätkamiseks avalik menetlushuvi.

Juhindudes KrMS §-dest 202 ja 206, prokurör

määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 26230250024 menetlus.
2. **Kohustada Xxt maksma riigituludesse 800 (kaheksasada) eurot hiljemalt 23.11.2026.**
3. **Kohustada Xxt hüvitama kriminaalmenetluse kulud, milleks on isiku kohtuarstliku ekspertiisi (ekspertiisiakt nr 26E-AOxx-01) maksumus 155 eurot, hiljemalt 23.11.2026, samuti elektrilise tõukeratta Nanrobot D4+ teiselaldamise kulud 62,95 eurot hiljemalt 23.11.2026.**
4. **KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel kohustada Xxt alates kriminaalmenetluse lõpetamisest kuni 23.09.2027 mitte toime panema uusi liiklusalaseid kuritegusid.**
5. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: tõkendit ega muid kriminaalmenetluse tagamise vahendeid ei kohaldata.
6. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid:
 - 1 DVD-plaat fotodega ja 1 CD-plaat audiosalvestisega jätta kriminaalasja materjalide juurde;
 - elektriline tõukeratas Nanrobot D4+, teiseldati 05.05.2025 politseiparklasse aadressil Rahumäe tee 6/1 Tallinn ning käesoleva määruse jõustumisel kuulub see omanikule tagastamisele.
7. KrMS § 206 lõike 2¹ alusel teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertiisi Instituuti ja kustutada ABIS-st ja RSBR-st järgmised andmed: andmed puuduvad.
8. Kriminaalmenetluse kulud:
 - otsustus isiku kohtuarstliku ekspertiisi kulu ja elektrilise tõukeratta Nanrobot D4+ teiselaldamise osas sisaldub käesoleva määruse resolutsiooni punktis 3;
 - kahtlustatava kulu tema poolt valitud kaitsjale jätta täies ulatuses kahtlustatava kanda.
9. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 on käesoleva määruse koopia antud kahtlustatav Xxele ja tema kaitsjale vandeadvokaat Indrek Sirgile. Ühtlasi saadetakse käesoleva määruse koopia kannatanu Xxile.
10. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul Põhja Ringkonnaprokuratuuris aadressil Lubja tn 4, Tallinn. Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.
11. KrMS § 207 lõigete 2 ja 3 alusel võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile, asukohaga Wismari 7, Tallinn 15188.

Ilona Litvinova
ringkonnaprokurör

Määruse koopia olen kätte saanud. Olen nõus täitma minule kriminaalmenetluse lõpetamise määrusega pandud kohustusi. Minule on selgitatud, et käesolevas määrukses loetletud kohustuste täitmata jätmise korral kuulub kriminaalmenetlus käesolevas kriminaalasjas uuendamisele.

(nimi, allkiri, kuupäev)